

Wat is het **Parlement?**

Inhouds- tabel

België is een federale staat.....	2
Hoe ziet het Federaal Parlement eruit?.....	6
Wat doet de Kamer van volksvertegenwoordigers?	10
De rol van de Senaat.....	20
De partijen in het Federaal Parlement.....	24
De Kamer: een afspiegeling van het volk?	32
Hoe geraakt men in het Parlement?	36
De parlementaire week (in de Kamer)	38
Hoeveel verdienen politici?	40
Woordenlijst	42

België is een federale staat

Waarom spreken we van een federale staat? Waar komt deze bestuursvorm vandaan? Wie houdt zich met wat bezig? Waar dient het Federaal Parlement voor?

In 1830 ontstond België als een eenheidsstaat met één parlement en één regering. Maar Franstaligen in Wallonië en Brussel, Vlamingen en Duitstaligen wilden inspraak hebben binnen hun gemeenschap. Het land werd toen opgedeeld in gemeenschappen en gewesten die hun eigen beslissingen nemen en elk hun eigen regering en parlement hebben. In België betekent de federale staat dat het land verdeeld is in gemeenschappen (Vlaamse gemeenschap, Franse gemeenschap en Duitstalige gemeenschap) en in gewesten (Vlaams gewest, Waals gewest en Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

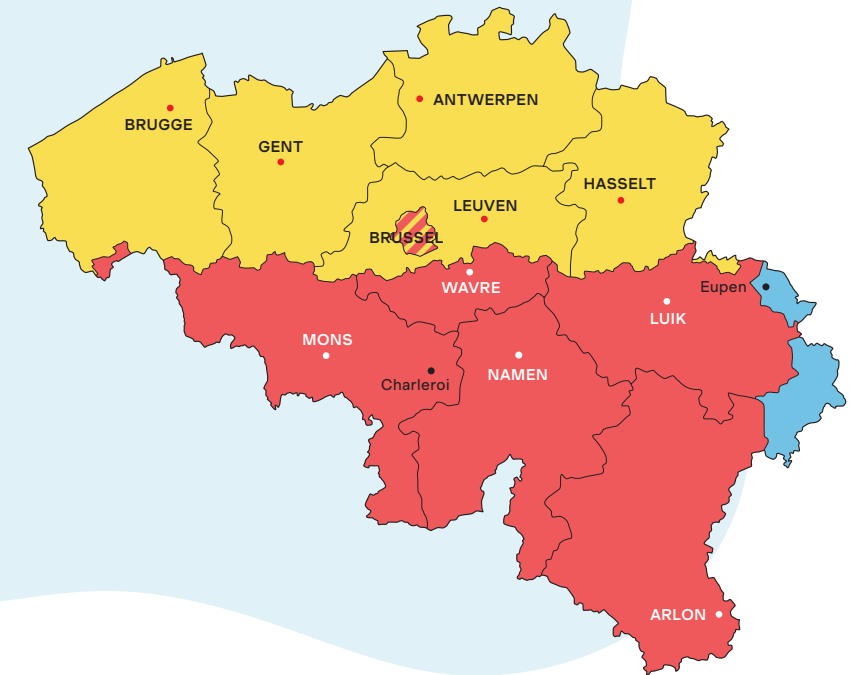

DE GEMEENSCHAPPEN

- Vlaamse Gemeenschap
- Franse Gemeenschap
- Duitstalige Gemeenschap

BEVOEGDHEDEN

- Cultuur
- Onderwijs
- Alles wat te maken heeft met de gezondheid, het welzijn van de mensen en de taalwetgeving
- Wetenschappelijk onderzoek
- Kinderen en jeugd
- Sport

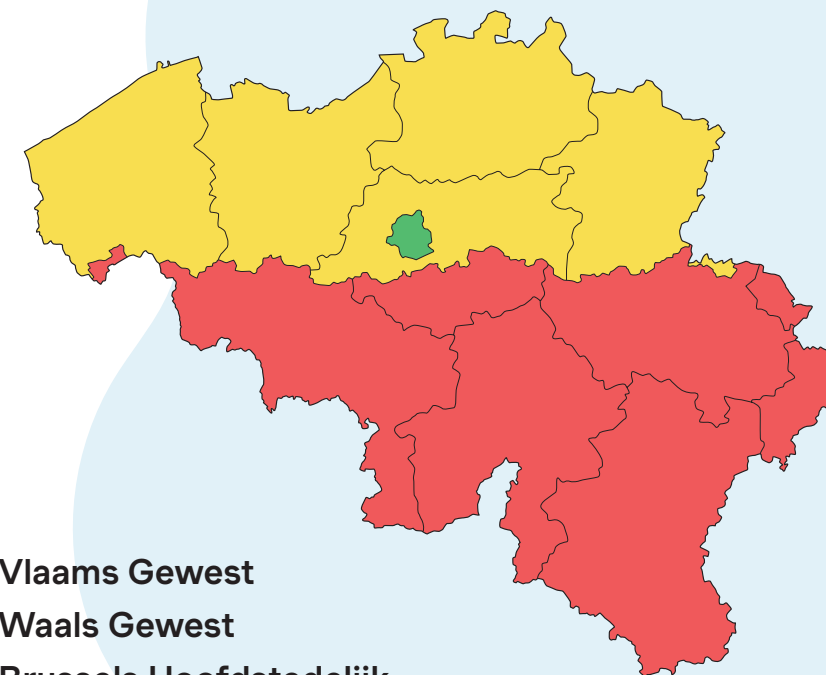

DE GEWESTEN

- Vlaams Gewest
- Waals Gewest
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest

BEVOEGDHEDEN

- Economie
- Werkgelegenheid
- Landbouw
- Waterbeleid
- Huisvesting
- Openbare werken
- Energie
- Vervoer (met uitzondering van de NMBS), Leefmilieu
- Ruimtelijke ordening en stedenbouw
- Natuurbehoud
- Buitenlandse handel
- Toezicht over de provincies, de gemeenten en de intercommunales

WAT BEHANDELT DE FEDERALE OVERHEID?

De federale overheid is verantwoordelijk voor andere bevoegdheden, of delen van bevoegdheden, die niet aan de gemeenschappen of aan de gewesten toegewezen zijn. Sommige bevoegdheden worden gedeeld, zoals gezondheid, werkgelegenheid, milieu of economie. Het kan dus moeilijk zijn om op die gebieden beslissingen te nemen, aangezien iedereen inspraak heeft.

Maar wat wordt er precies behandeld op federaal niveau? Wat voor wetten kunnen ze daar opstellen?

Het federale parlement maakt wetten die alle Belgen moeten naleven.

Wat behandelt de federale staat?

Die bespreekt en stemt wetten over:

DEFENSIE

Waarvoor dient het Belgische leger? Stuur België troepen naar het buitenland? Neemt het leger deel aan humanitaire hulp?

ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID

Hoeveel zal benzine kosten? Hoe kunnen we in- en uitvoer in evenwicht brengen? Hoe pakken we de werkloosheid aan? Hoe willen we kleine bedrijven ondersteunen?

FINANCIËN

Hoeveel belastingen moet men betalen bij een laag of hoog loon?

BINNENLANDSE ZAKEN

Hoe kan de politie beter georganiseerd worden? Hoe kunnen we terrorisme of drugshandel bestrijden? Hoe kan de brandweer efficiënter worden gemaakt? Hoe kunnen we verkiezingen organiseren?

JUSTITIE

Hoe kunnen gevangenissen efficiënt worden georganiseerd? Hoe kan de overbevolking in de gevangenissen worden aangepakt? Welk budget moeten de rechtbanken krijgen om ervoor te zorgen dat ze goed functioneren? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat alle Belgen eerlijk worden berecht?

VOLKSGEZONDHEID

Hoe wordt de prijs van geneesmiddelen bepaald? Welke vaccins zijn toegelaten in België? Hoe kunnen we pandemieën bestrijden? Hoeveel plaatsen moeten er zijn in ziekenhuizen?

SOCIALE ZEKERHEID EN PENSIOEN

Hoeveel kosten de bijdragen aan de sociale zekerheid? Op welke leeftijd kan men met pensioen gaan? Hoeveel bedraagt de uitkering bij ziekte- of arbeidsongeschiktheid?

KLIMAAT EN ENERGIE

Hoe kunnen we de opwarming van de aarde tegengaan? Welke kerncentrales moeten actief blijven? Hoe kunnen we de prijs van elektriciteit of verwarming beperken?

MOBILITEIT

Over welke gebieden mogen vliegtuigen vliegen? Welke treinverbindingen moeten worden versterkt of stopgezet?

MAAR OOK OVER

Overheidsbedrijven: hoe kan het werk van spoorwegpersoneel hervormd worden?
Migratiebeleid: wie mag op Belgisch grondgebied komen en blijven?
Buitenlandse zaken: met welke landen sluit België speciale verdragen?
Gelijke kansen: hoe seksisme, seksueel geweld, racisme en discriminatie bestrijden?

Hoe ziet het Federaal Parlement eruit?

Dit is het Paleis der Natie in Brussel, het gebouw waarin het Federaal Parlement zich bevindt. Als mensen over het Parlement spreken, bedoelen ze eigenlijk vaak de Kamer van volksvertegenwoordigers. Toch is het de verzamelnaam voor de Kamer en de Senaat samen. Je vindt ze dan ook allebei terug in dit parlamentsgebouw.

In de Kamer zitten 150 rechtstreeks verkozen vertegenwoordigers, terwijl in de Senaat 60 vertegenwoordigers uit de verschillende deelstaatparlementen samenkomen. De Kamer is te herkennen aan de groene kleur, de Senaat aan haar rode kleur.

WAAROM IS HET INTERIEUR VAN DE SENAAT ROOD EN DAT VAN DE KAMER GROEN?

Dit is rechtstreeks ontleend aan de kleuren van het Britse parlement, waar het Lagerhuis in het groen gedrapeerd is en het Hogerhuis in het rood.

Dezelfde kleuren werden gekozen omdat het Verenigd Koninkrijk een democratische parlementaire traditie heeft en ook omdat de eerste vrouw van onze eerste koning, Leopold I, de Britse prinses Charlotte van Wales was (destijds troonopvolgster).

Ter verduidelijking: in de Engelse traditie gaat het groen van het Lagerhuis terug tot de Middeleeuwen. De koning maakte toen zijn wetten in een weiland (vandaar de groene kleur). Later kwam er een parlement waarin de burgers van de steden zaten en zij namen diezelfde kleur aan.

Het rood van het Hogerhuis gaat nog verder terug. De versiering van de Romeinse Senaat was oorspronkelijk rood en diezelfde kleur weerspiegelt ook de aristocratische samenstelling van deze vergadering: zij bestond voornamelijk uit leden van de adel en de kerk. Oorspronkelijk bestond de Belgische Senaat ook bijna uitsluitend uit mensen die de cijns betaalden, een soort belasting die alleen rijke mensen betaalden.

Het halffrond van de Senaat

Trap van de Kamer

Het halffrond van de Kamer

Commissiezaal

Peristilium

Leeskamer

Commissiezaal

Trap van de Senaat

Wat doet de Kamer van volksvertegenwoordigers?

In het Federaal Parlement heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers verschillende taken. De belangrijkste taken daarvan zijn de wetgevende taak, het controleren van de federale regering en het controleren van de begroting.

1. HET MAKEN VAN WETTEN

Op nummer één van de belangrijkste taken staat misschien wel het maken van wetten. Het Federaal Parlement bepaalt welke regels er worden gemaakt voor heel België. In bijzondere gevallen, zoals bij de Grondwet, gebeurt dit door de Kamer en de Senaat samen. Bij gewone wetten is het vaak alleen de Kamer die hierover kan beslissen.

- Wanneer een parlementslid het initiatief neemt om een wet te maken, noem je dit een **WETSVOORSTEL**.
- Ook de regering (ministers) kan zo'n initiatief nemen, maar dan noem je dit een **WETSONTWERP**.

Wetsvoorstel of wetsontwerp, het zijn uiteindelijk de Kamerleden die het initiatief moeten goed- of afkeuren. Vaak gebeurt dit bij meerderheid: minimaal de helft + 1 moet akkoord zijn. Als alle Kamerleden aanwezig zijn, moeten er in de Kamer dus minimaal 76 leden akkoord zijn met het wetsvoorstel of – ontwerp.

Voordat het zover is, leggen wetten een lange weg af. Het duurt gemiddeld enkele maanden tot soms meer dan een jaar voordat een initiatief ook daadwerkelijk een wet wordt.

DE WEG VAN EEN WET

Op de weg die wetten afleggen, zijn er verschillende stops. Bekijk de routekaart hieronder.

De regering dient een wetsontwerp in.

Een parlementslid dient een wetsvoorstel in.

Stop 1 – Commissies

De parlementsliden beginnen met het wetgevende werk in de COMMISSIES.

Er zijn er 11 vaste commissies. Zij hebben elk hun specialisatie (vb. Commissie Justitie, Commissie Sociale Zaken, ...).

Ze kunnen aangevuld worden met tijdelijke commissies die opgericht worden om een bepaald wetsontwerp of -voorstel te onderzoeken.

Al deze commissies bestaan uit 17 leden. Alle politieke fracties die in de Kamer en de Senaat zetelen zijn er vertegenwoordigd volgens de grootte van de fractie. Men spreekt van een politieke fractie in de Kamer vanaf het moment dat een partij 5 verkozen leden heeft. In de Senaat geldt dat vanaf twee verkozenen per partij. In die commissie gaat het parlementslid zijn/haar (partij) standpunt verdedigen. Tijdens hoorzittingen nodigen ze specialisten uit die zijn/haar standpunt bijtreden of toelichten.

Het ontwerp of voorstel ondergaat meestal dan nog een aantal veranderingen, amendementen genoemd.

Eens het ontwerp behandeld en verfijnd is, wordt erover gestemd in de Commissie.

Als de tekst en de amendementen goedgekeurd zijn, gaat het geheel naar de plenaire vergadering.

Indien de tekst en de amendementen verworpen worden in de Commissie belandt het geheel in de prullenmand.

Stop 2 – Plenaire vergadering

Het geheel wordt nogmaals besproken.

Dit gebeurt artikel per artikel aan de hand van de tekst zoals die door de commissie werd aangenomen.

Ten slotte wordt gestemd, over elk artikel en over het geheel. Dit stemmen gebeurt elektronisch.

Stop 3 – De Koning

Indien een meerderheid (de helft +1) het voorstel aanvaardt, wordt het bekrachtigd met de handtekening van de Koning.

Met zijn handtekening verklaart de Koning zich formeel akkoord met de tekst van de wet.

Stop 4 Het Staatsblad

Nadien verschijnt de tekst van de nieuwe wet in het Staatsblad.

Tenzij anders vermeld treedt een wet in werking 10 dagen na publicatie in het Belgisch staatsblad.

De regering moet dan alles in het werk zetten om de nieuwe wet uit te voeren.

Meer informatie
over de vaste
commissies

BIJZONDERE WETTEN

Naast gewone wetten bestaan er ook bijzondere wetten. Die gaan over belangrijke en gevoelige afspraken in België, bijvoorbeeld over de verdeling van bevoegdheden tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten.

Om een bijzondere wet aan te nemen, te wijzigen of af te schaffen is een bijzondere meerderheid nodig. Dit is een meerderheid waarbij een aantal bijzondere voorwaarden worden gesteld, waaraan voldaan moet worden in zowel de Kamer van volksvertegenwoordigers als in de Senaat:

- Een meerderheid van elke taalgroep moet aanwezig zijn. In elke taalgroep moet een gewone meerderheid behaald worden (meer dan de helft).
- In de gehele vergaderingen (beide taalgroepen samen) moet een 2/3-meerderheid behaald worden.

Deze manier van werken beschermt beide taalgroepen. De Franstaligen kunnen niet zomaar overstemd worden door de Vlamingen. En omgekeerd kunnen de Vlamingen ook niet zomaar overstemd worden door alle Franstaligen samen met een kleinere groep Vlamingen.

DE GRONDWET WIJZIGEN

De Grondwet is de hoogste wet van het land. Deze kan dan ook niet zomaar gewijzigd worden. De procedure hiervoor is bijzonder plechtig en ingewikkelder dan gewone wetswijzigingen. Vaak duren wijzigingen lang, omdat er grondig en streng te werk moet worden gegaan. Dat gaat als volgt:

- De verklaring tot herziening van de Grondwet: de wetgevende instanties (Kamer van volksvertegenwoordigers en Senaat) en de regering moeten eerst een lijst opstellen van de artikels in de Grondwet die herzien moeten worden. Ze moeten hier vervolgens over stemmen.
- Het Federaal Parlement wordt ontbonden (stopt met werken in zijn huidige samenstelling).
- Binnen de 40 dagen worden er parlementsverkiezingen gehouden.
- Het nieuwe parlement en eventueel de nieuwe regering vormen de "grondwetgevende macht". Alleen zij zijn bevoegd om de geplande wijzigingen in de Grondwet door te voeren.
- Geen enkel artikel kan worden herzien zonder een dubbele meerderheid:
 - 2/3 van de parlementsleden moet aanwezig zijn
 - 2/3 van de aanwezigheid stemt voor / gaat akkoord

INTERNATIONALE VERDRAGEN RATIFICEREN

Ook regels die internationaal worden afgesproken, moeten officieel worden goedgekeurd. Dit noem je ratificeren. De akkoorden tussen België en andere landen moeten eerst goedgekeurd worden in het Parlement vooraleer ze worden uitgevoerd. Dat is ook het geval bij verdragen die gaan over de werking van de Europese Unie (bv. Verdrag van Lissabon in 2007).

2. DE FEDERALE REGERING CONTROLEREN

De Kamerleden hebben ook de taak om de federale regering te controleren. Allereerst controleren ze daarbij de kwaliteit en de uitvoering van maatregelen die de regering neemt. De regering voert namelijk de wetten uit die door het Parlement zijn goedgekeurd. De Kamer let hierbij op de vraag of het beleid goed en doeltreffend is.

Daarnaast houden de Kamerleden in de gaten of de regering haar werk goed doet. Ze kunnen haar ter verantwoording roepen als dat nodig is. Hierbij gaat het altijd om de vraag of de Kamer genoeg vertrouwen heeft in de regering en wat deze doet.

HET VERTROUWEN GEVEN AAN DE REGERING

Op het moment dat een nieuwe regering aantreedt, vraagt zij het vertrouwen van het Parlement. Het vertrouwen krijgen betekent dat de beslissingen die de regering zal nemen, gesteund zullen worden door een meerderheid van het Parlement. Krijgt de regering die steun niet, dan wordt het moeilijk om nieuwe wetten goedgekeurd te krijgen. Die wetten zijn nodig om het regeerakkoord* uit te voeren. Dit is een tekst waarin de regering opsomt wat ze de komende jaren wil bereiken.

Het Parlement geeft zijn vertrouwen door middel van een stemming. De regering moet de meerderheid van de stemmen krijgen om het vertrouwen te winnen (de helft + 1).

VERANTWOORDING AFLEGGEN

Kamerleden kunnen de regering controleren en vragen om verantwoording af te leggen op verschillende manieren.

- **Door te 'interpelleren':** interpellieren betekent letterlijk 'om opheldering vragen'. Kamerleden kunnen één of meer federale ministers ondervragen over iets dat zij hebben gedaan, over een bepaalde situatie of over allerlei zaken die met het regeringsbeleid te maken hebben. Dit gebeurt vooral bij belangrijke problemen.
- **Door parlementaire vragen te stellen:** het stellen van vragen, mondeling of schriftelijk, is een minder strenge manier om de regering te controleren. Dit gebeurt vooral om informatie te verzamelen over het beleid. De vragen moeten kort en bondig geformuleerd worden. Mondelinge vragen worden meestal gesteld op donderdag tussen 14u en 15u tijdens het 'vragenuurtje'.

* Zie definitie in de woordenlijst aan het einde van dit document.

VERTROUWEN VERLIEZEN

De Kamer kan door bepaalde situaties of discussies het vertrouwen in de regering of in een minister verliezen. Ze dient dan een motie van wantrouwen in. Als die motie wordt goedgekeurd, is duidelijk dat het Parlement geen vertrouwen meer heeft in de regering of een van de ministers. In dat geval moet de minister of de hele regering ontslag nemen. In dat laatste geval 'valt' de regering en volgen er nieuwe verkiezingen.

In maart 2026 stelde parlamentslid Kjell Vander Elst (Anders.) een vraag aan eerste minister Bart De Wever (N-VA) over onenigheid in de regering..

"Mijnheer de premier, is er eigenlijk nog iets waar deze regering De Wever het wel over eens is? Dat zijn niet mijn woorden, maar die van Bart Eeckhout, journalist bij De Morgen, begin deze week. Uw ploeg rolt al vechtend over straat. Het maakt niet uit of het over het binnenland of het buitenland gaat, de conclusie is dezelfde: ruzie, discussie en gekibbel. U staat ernaar te kijken, u wacht af en ondertussen staat dit land stil. (...) We zijn bijna twee jaar na de verkiezingen. U bent meer dan een jaar premier. Het land, de wereld, staat letterlijk in de fik. Uw antwoord is altijd stilstand en uitstel. Mijnheer de premier, wanneer gaat u die stilstand doorbreken?"

Een voorbeeld van een vraag tijdens het vragenuurtje:

De eerste minister antwoordde daarop (oorspronkelijk deels in het Frans):

"Beste collega's, bedankt voor uw vragen. Het is de taak van de oppositie om zich te verzetten, maar het is niet altijd duidelijk waar u op doelt. De ene week hoor ik u zeggen dat alles veel te snel gaat, dat het veel te moeilijk is, dat de burgers het niet meer kunnen bijhouden, dat ze de straat opgaan, enzovoort. De week erna gaat alles te traag, zit alles vast en loopt de regering achter. (...) Wij proberen dat [als regering de verantwoordelijkheid opnemen] te doen in zeer moeilijke omstandigheden. Het is niet gemakkelijk. De komende tijd zullen wij aan de bak moeten om nog moeilijke beslissingen te nemen. Daar sta ik alleszins voor. Ik zie dat als mijn opdracht, de opdracht om dit land eindelijk als een goede huisvader beheren."

3. DE BEGROTING CONTROLEREN

Een derde taak die ook heel belangrijk is, is het controleren van de begroting. De begroting is een schatting van de verwachte inkomsten en uitgaven en wordt opgesteld door de regering. Het Parlement bespreekt de begroting en kijkt daarbij ook naar het beleid dat de regering met dit geld wil gaan voeren. Uiteindelijk zijn het de Kamerleden die goedkeuring voor de begroting moeten geven. Zij hebben, anders gezegd, dus de macht over de portemonnee van het land.

Het geld voor de begroting haalt de staat vooral uit belastingen: geld dat burgers en bedrijven verplicht aan de overheid moeten betalen over bijvoorbeeld hun inkomen, winst of vermogen. Het is zeer belangrijk na te gaan waaraan dat geld uitgegeven wordt, zodat deze inkomsten niet verspilld worden. Ook moet erop worden gelet dat er niet zomaar meer geld uitgegeven wordt dan dat er binnenkomt, want dan moet de overheid extra geld bijlenen op de financiële markt. Als dit gebeurt ontstaat er een staatsschuld.

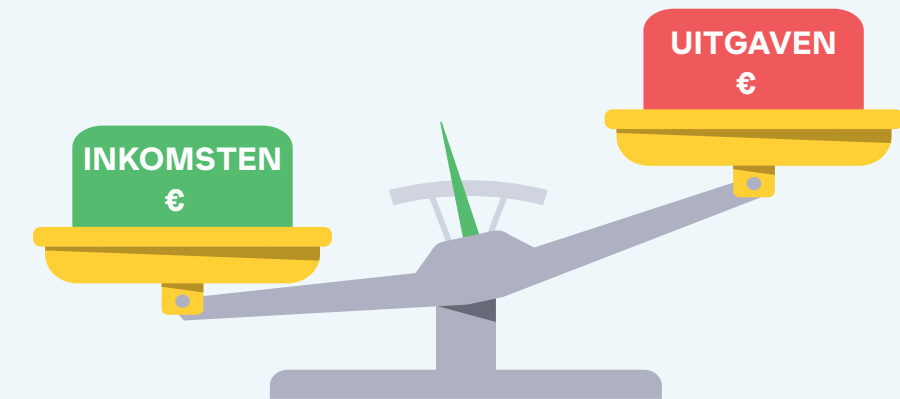
De begroting moet ieder jaar worden vastgesteld. De regering moet jaarlijks verantwoording afleggen tegenover de Kamer over de uitvoering van de begroting.

De uitgaven van de overheid worden geschat op **honderden miljarden euro**. Hiervan gaat meestal verreweg het meeste geld naar sociale zaken, zoals pensioenen en uitkeringen. Het gaat dan om ongeveer 40% van de uitgaven. Ook gaat er altijd veel geld naar gezondheidszorg en onderwijs. In verhouding kleinere kostenposten zijn bijvoorbeeld cultuur, milieu of vervoer.

Let op! Dit betreft de uitgaven van de hele Belgische overheid, dus niet enkel van de federale overheid.

OVERSCHOT

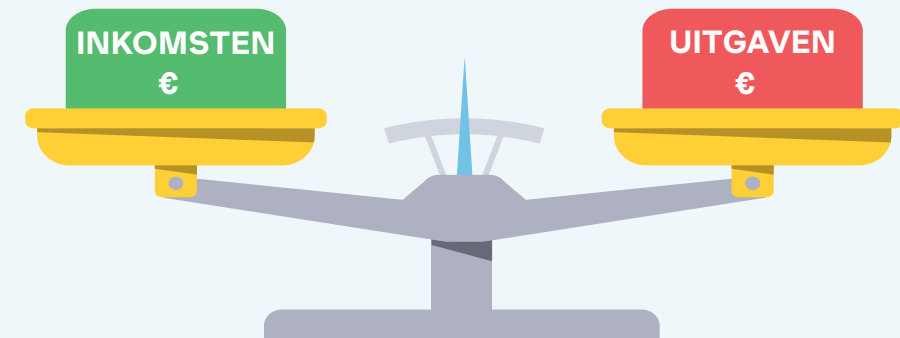
(Meer inkomsten dan uitgaven)

De federale overheid houdt geld over. Dit kan worden gebruikt om schulden af te bouwen of reserves op te bouwen.

EVENWICHT

(inkomsten en uitgaven gelijk)

De federale overheid geeft evenveel uit als ze ontvangt. De begroting is in balans.

TEKORT

(minder inkomsten dan uitgaven)

De federale overheid geeft meer uit dan ze ontvangt. Het tekort moet worden gefinancierd door schulden aan te gaan.

De rol van de Senaat

Na de onafhankelijkheid van België in 1830 koos men voor een tweekamerstelsel: de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat. De Kamer werd gezien als de meest democratische kamer, met soms relatief jonge parlementsleden en nieuwe, hervormingsgezinde ideeën. De Senaat was strenger samengesteld: alleen mannen van minstens 40 jaar die een hoge belasting betaalden, konden er zetelen. Het idee was dat zij, zo nodig, te vooruitstrevende wetten konden tegenhouden die door de Kamer werden aangenomen.

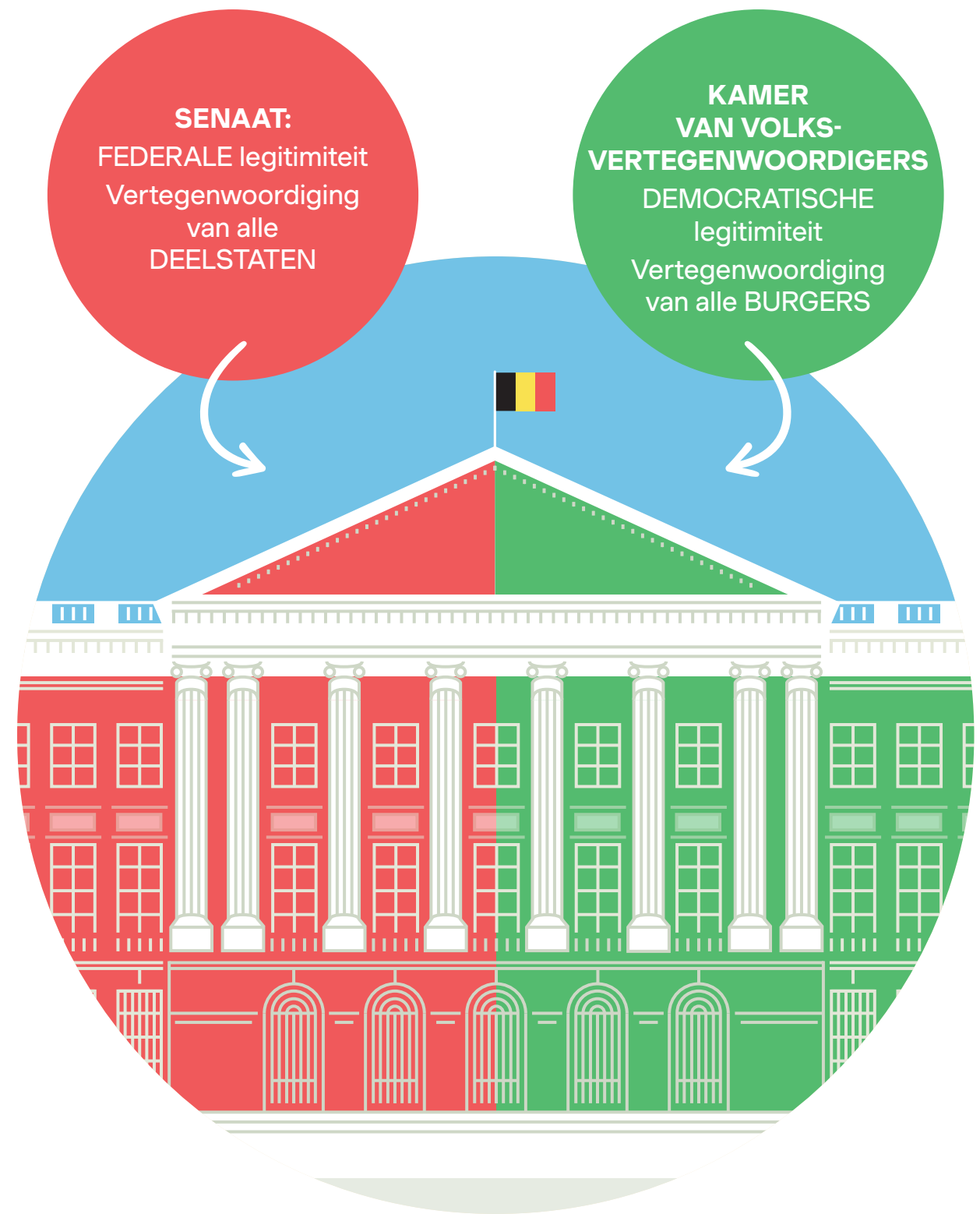
De rol van de Senaat is tegenwoordig anders. Zo keurt zij bijvoorbeeld geen gewone wetten meer goed. Sinds de staatshervorming van 2014 is de Senaat een discussieruimte geworden voor de gekozen leden van de deelstaatparlementen. De senatoren van vandaag zijn dus niet rechtstreeks door het volk verkozen voor deze functie, maar door de deelstaatparlementen, uit hun eigen verkozenen.

DE FEDERALE ASSEMBLEE VAN DE DEELSTATEN

Eerder zag je al dat in de Kamer 150 rechtstreeks verkozen leden zetelen. Daarom vertegenwoordigt de Kamer heel duidelijk rechtstreeks de stem van de bevolking. De Senaat daarentegen is de vergadering van de deelstaten (dit zijn de gemeenschappen en gewesten). In de Senaat werken verkozen vertegenwoordigers van de deelstaatparlementen mee aan de federale besluitvorming of nemen er een standpunt over in. De Senaat telt 60 leden en belichaamt de federale legitimiteit.

BEVOEGDHEDEN

- Wijzigen en goedkeuren van de Grondwet, waarbij ze even belangrijk zijn als de Kamer.
- Wetgeving maken over de organisatie en de werking van instellingen, zowel voor de federale instanties (die beslissen over heel België), als voor de gefedereerde instanties (de instellingen van de deelstaten).
- Opstellen van informatieve verslagen die een betere samenwerking mogelijk maken tussen de verschillende machtsniveaus in België.

SAMENSTELLING

De Senaat telt 60 senatoren.

De deelstaatparlementen vaardigen in totaal 50 van hun leden af naar de Senaat:

- 29 voor het Vlaams Parlement aangewezen uit het Vlaams Parlement of uit de Nederlandse taalgroep van het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest,
- 10 voor het Parlement van de Franse Gemeenschap,
- 8 voor het Parlement van het Waalse Gewest,
- 2 voor de Franse taalgroep van het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest
- 1 voor het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap.

De verkiezingsresultaten voor de gemeenschaps- en gewestparlementen bepalen de zetelverdelingen. Door deze deelstaatsenatoren kunnen de deelstaten met elkaar en met de federale overheid in dialoog treden.

Deze 50 deelstaatsenatoren wijzen, op grond van de verkiezingsresultaten van de Kamer, 10 senatoren aan. Dat zijn de gecoöpteerde senatoren.

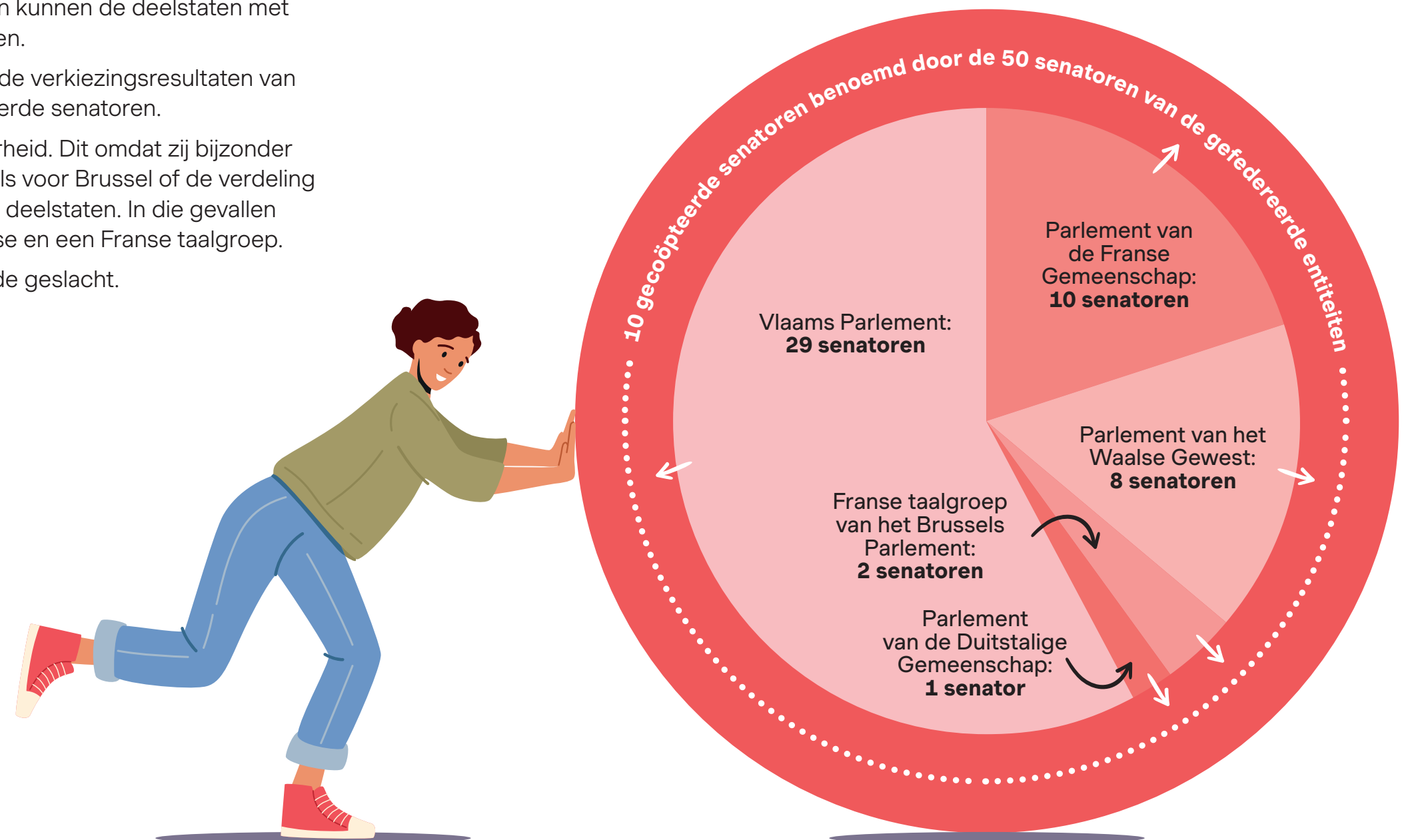
Sommige wetten vereisen een bijzondere meerderheid. Dit omdat zij bijzonder gevoelig kunnen liggen. Denk aan taalwetten, regels voor Brussel of de verdeling van bevoegdheden tussen de federale staat en de deelstaten. In die gevallen worden de senatoren ingedeeld in een Nederlandse en een Franse taalgroep.

Maximum 2/3de van de senatoren zijn van hetzelfde geslacht.

Afschaffing van de Senaat?

Het is nog maar de vraag hoe lang de Senaat nog zal bestaan. De regering en het Federaal Parlement zijn bezig met het maken en goedkeuren van plannen om de Senaat vanaf 2029 af te schaffen. De overgebleven taken zouden dan naar de Kamer van volksvertegenwoordigers gaan. Of dat ook echt gaat gebeuren is nog afwachten: om de Senaat af te schaffen, moet de Grondwet worden veranderd. Hiervoor is een 2/3 meerderheid nodig in het Federaal Parlement.

De partijen in het Federaal Parlement

LINKS, RECHTS, HOE ZIT DAT?

In de politiek worden partijen vaak ingedeeld van links naar rechts. Afhankelijk van de ideeën staat een partij dicht bij één van deze kanten. Deze indeling van links naar rechts is ontstaan rond de Franse Revolutie in 1789, toen in het Franse parlement radicalere hervormers links van de voorzitter zaten en de meer behoudende leden rechts van de voorzitter.

De links-rechtsindeling wordt nog altijd gebruikt om politieke partijen in te delen op basis van de kernwaarden die zij verdedigen. Stel je links en rechts voor als een lijn. Aan de linkerkant staan partijen die meer linkse ideeën hebben, aan de rechterkant partijen met meer rechtse ideeën. In de tabel kan je hier enkele voorbeelden van vinden.

Links	Rechts
• sociale gelijkheid; • bestrijding van armoede; • progressieve ideeën; • staat moet sneller ingrijpen in de economie, om misbruik van het economisch systeem te voorkomen en om de rijkdom eerlijker te verdelen.	• vrijheid; • orde; • traditie; • voorstander van economische vrijheid (de staat moet zo min mogelijk ingrijpen in de economie en moet bedrijven de vrijheid laten om hun kapitaal zelf te beheren).

Tussen deze twee zitten de **centrumpartijen**. Zij hebben ideeën die zowel rechts als links kunnen zijn. Sommige centrumpartijen neigen meer naar links of meer naar rechts.

Er zijn ook uitersten op de links-rechtslijn: **radicaal-links en radicaal-rechts**. Deze partijen worden zo genoemd, omdat ze heel sterke ideeën hebben over hoe de samenleving moet veranderen. Ze zijn tegen de gevestigde orde en hebben een zeer uitgesproken mening over bepaalde kwesties of waarden. Radicale partijen worden ook vaak gelinkt aan het 'populisme': ze claimen als enige op te komen voor de volkswil en te strijden tegen de macht van een elite.

Rechtse, linkse en middenpartijen hebben in België allemaal al eens deel uitgemaakt van een federale regering. Dit is niet het geval voor de radicaal-linkse en radicaal-rechtse partijen: andere partijen weigeren vaak met deze partijen samen te werken vanwege hun omstreden of verregaande standpunten.

VERSCHILLENDE KLEURTINTEN

In België is het verschil tussen links en rechts niet altijd duidelijk. Dat komt omdat partijen vaak moeten samenwerken om een meerderheid te vormen.

Daarom kunnen linkse en rechtse partijen soms samen in één regering zitten. De regering voert dan niet alleen linkse of rechtse ideeën uit, maar vaak een mix van verschillende standpunten.

Maar zelfs binnen deze partijen denkt niet iedereen altijd precies hetzelfde. Partijleden kunnen over sommige onderwerpen verschillende meningen hebben.

De links-rechtslijn is dus een hulpmiddel om partijen beter te begrijpen, maar ze toont niet alles. Daarom moet je voorzichtig zijn wanneer je partijen langs deze lijn plaatst.

EEN STUKJE GESCHIEDENIS: DE FRANSTALIGE EN NEDERLANDSTALIGE PARTIJEN

Vóór de jaren 60 waren alle partijen in België unitair. Dat wil zeggen dat ze zich zowel tot de Franstaligen als tot de Vlamingen richtten. Maar geleidelijk zijn ze bijna allemaal gesplitst in twee afzonderlijke partijen die een gemeenschappelijke ideologie delen, maar hun eigen kiezers in hun eigen taal aanspreken. Er is nu nog maar één unitaire partij vertegenwoordigd in het federale parlement: de PTB-PVDA.

PARTIJEN IN HET FEDERALE PARLEMENT VAN LINKS NAAR RECHTS (legislatuur 2024-2029)

De volgende kenmerken per partij zijn slechts een beknopte weergave van hun belangrijkste standpunten. De verkozen volksvertegenwoordigers zullen in het parlement proberen om deze standpunten te realiseren met hun wetgevend werk.

Naam: PTB-PVDA
Parti du Travail de Belgique
Partij van de Arbeid van België

Ideologie: Anti-kapitalisme / marxisme

- Tegen het kapitalisme;
- Zijn voor hogere belastingen voor ultra-rijken;
- Lonen moeten omhoog, prijzen omlaag;
- Einde aan riantelonen, pensioenbonussen en hoge vertrekpremies voor politici;
- Sociale klimaatoplossingen, die op een eerlijke manier streven naar een duurzame samenleving.

Radicaal-links

Naam: PS
Parti Socialiste

Ideologie: Sociaaldemocratie

- Meer gelijkheid;
- Hogere belastingen voor ultra-rijken en hogere lonen voor lage- en middeninkomens;
- Koopkracht beschermen als de prijzen duurder worden;
- Een gezondheidszorg die voor iedereen toegankelijk is;
- Veiligheid bevorderen, bijvoorbeeld door meer politie op straat;
- Meer betaalbare huisvesting.

Links / Centrum-links

Naam: VOORUIT

Ideologie: Sociaaldemocratie

- Meer gelijkheid;
- Hogere belastingen voor ultra-rijken en hogere lonen voor lage- en middeninkomens;
- Koopkracht beschermen als de prijzen duurder worden;
- Betaalbare en toegankelijke gezondheidszorg;
- Gelijke kansen voor iedereen en komen op voor de rechten van vrouwen, LGBTQIA+ en minderheden.

Links / Centrum-links

Naam: GROEN!

Ideologie: Ecologisme

- Een eerlijk klimaatbeleid voor iedereen;
- Alle inkomsten gelijk belasten, of ze nu uit inkomen of vermogen komen;
- Zijn voor hogere belastingen voor ultra-rijken;
- Gelijke kansen voor iedereen;
- Tegen discriminatie en racisme.

Links / Centrum-links

Naam: ECOLO
Écologistes confédérés pour l'organisation de luttes originales

Ideologie: Ecologisme

- Een eerlijk klimaatbeleid voor iedereen;
- Hogere lonen, in het bijzonder voor lage- en middeninkomens;
- Gelijke verloning voor mannen en vrouwen;
- Hoogwaardige en duurzame voeding voor iedereen;
- Tegen alle vormen van racisme en geweld, vóór inclusie en bescherming van minderheden.

Links / Centrum-links

Naam: Les Engagés

Centrum /
Centrum-rechts

Ideologie: Vernieuwd humanisme

- Herstel van mens, natuur en samenleving. Een ecologische transitie is noodzakelijk voor de toekomst.
- Welvaart moet opnieuw kansen creëren voor iedereen.
- Herstel van vertrouwen tussen burger en politiek, bijvoorbeeld door meer burgerparticipatie en transparantie.
- Iedereen moet toegang hebben tot basisvoorzieningen, maar iedereen moet ook zelf verantwoordelijkheid nemen.
- Toegankelijke en kwaliteitsvolle gezondheidszorg. Meer preventie, een betere mentale gezondheid en zorgverlening dichtbij de burger.

Nederlandstalige
tegenhanger:
cd&v

Naam: CD&V
Christen-Democratisch
& Vlaams

Centrum /
Centrum-rechts

Ideologie: Christendemocratie

- Eerlijkere en eenvoudigere belastingen. Geen uitzonderingen voor de 'happy few', aandacht voor eerlijke en harde werkers.
- Makkelijker voor hardwerkende gezinnen, lage en middeninkomens om een huis te kopen of huren.
- Meer investeren in justitie en veiligheid. Inzetten op een veilige buurt.
- Terug controle over migratie.
- Meer aandacht voor welzijn. Hoge productiviteit en hoge levenskwaliteit moeten hand in hand gaan.

Franstalige
tegenhanger:
Les Engagés

Naam: DÉFI
Démocrate Fédéraliste
Indépendant

Centrum /
Centrum-links

Ideologie: Sociaal liberalisme

- België herstellen als sterke federale staat en sterkere samenwerking tussen Brussel en Wallonië.
- De Belgische overheid moet sneller en efficiënter werken. Goed bestuur is een prioriteit.
- Meer kans op werk en een sterkere economie.
- Het milieu beschermen zonder economische groei onmogelijk te maken. Bijvoorbeeld door duurzame mobiliteit en een energietransitie.
- Iedereen moet toegang hebben tot kwaliteitsvolle diensten. Kwetsbare groepen moeten beter ondersteund worden.

Geen
nederlandstalige
tegenhanger

Naam: Anders.

Rechts /
Centrum-rechts

Ideologie: Liberalisme

- Compacte overheid met sterke kerntaken;
- Minder administratie en regels, zonder overbodige complexiteit;
- Vrijheid voor iedereen om mee te kunnen doen, met gelijke kansen;
- Initiatief nemen moet lonen;
- Werken en ondernemen makkelijker maken.

Franstalige
tegenhanger:
MR

Naam: MR
Mouvement Réformateur

Rechts /
Centrum-rechts

Ideologie: Liberalisme

- Veiligheid, overal en voor iedereen;
- Zoveel mogelijk mensen moeten werken, belastingverlaging voor mensen die werken;
- Meer steun voor bedrijven en zelfstandigen.
- Doeltreffend klimaatbeleid, gericht op economische groei en concurrentievermogen;
- Strengere migratieregels.

Nederlandstalige
tegenhanger:
Anders.

Naam: NVA
Nieuw-Vlaamse Alliantie

Rechts /
Centrum-rechts

Ideologie: Nationalisme

- Werken moet lonen. Lasten op arbeid omlaag voor werkgevers en werknemers;
- Mix van hernieuwbare en nucleaire energie, betaalbaar en duurzaam;
- Gezond leefmilieu met een betere luchtkwaliteit;
- Gezondheidszorg geregeld door de Gemeenschappen;
- Humaan, maar streng asielbeleid. Zacht voor wie nood heeft aan bescherming.

Geen franstalige
tegenhanger

Naam: VLAAMS BELANG

Radicaal-rechts

Ideologie: Nationalisme-populisme

- Een onafhankelijk Vlaanderen en een confederaal Europa;
- Goede sociale zekerheid, maar niet voor immigranten die er niet aan bijgedragen hebben;
- Werken en ondernemen belonen;
- Garanderen van de veiligheid als eerste kerntaak van de overheid;
- Immigratiestop en opvang van asielzoekers in de regio, maar niet hier.

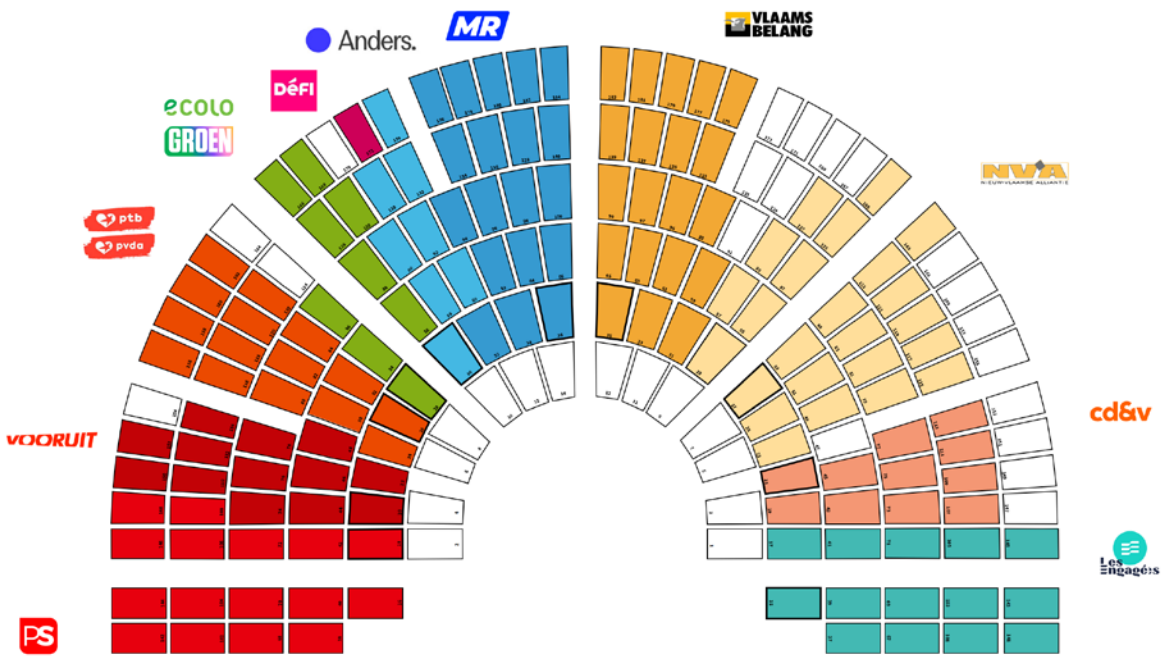
Geen franstalige
tegenhanger meer

De meerderheid in het parlement bestaat uit alle parlementsleden van de politieke partijen die een coalitie en dus een regering vormen.

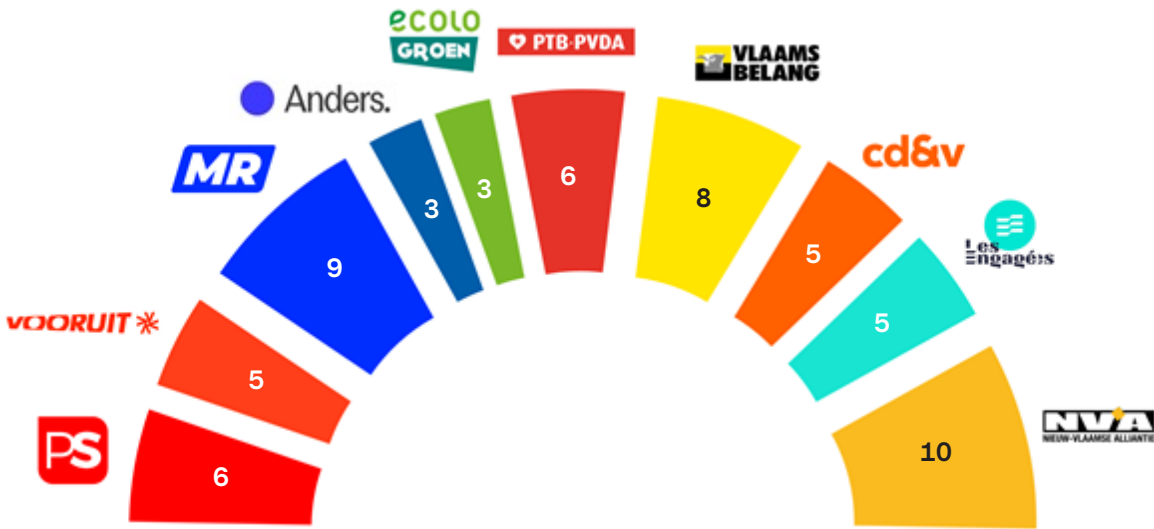
De oppositie zijn alle partijen die niet bij de meerderheid horen. Zij zijn eigenlijk de ‘tegenstanders’ of ‘opponenten’ van de regering en het is aan hen om alternatieve standpunten te bieden. De leider van de grootste oppositiepartij wordt meestal de leider van de oppositie genoemd.

In België is een minderheidsregering mogelijk. Dat zijn regeringen waarvan de partijen samen minder dan de helft van de zetels hebben. Zo’n regeringssamenstelling zal voor elk voorstel steun moeten gaan zoeken bij de andere partijen. Zo’n regering kan blijven zetelen zolang deze niet wordt weggestemd door een meerderheid van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Op 9 juni 2024 waren de meest recente federale verkiezingen. Welke partijen toen zetels hebben gekregen in het Federaal Parlement, is hiernaast te zien.

Huidige samenstelling van de Kamer
150 rechtstreeks verkozen leden in 1 kieskringen

Huidige samenstelling van de Senaat
60 senatoren: 50 van de gefedereerde instanties en 10 gecoöpteerden
(gekozen door de 50 senatoren van de gefedereerde instanties)

De Kamer: een afspiegeling van het volk?

De Kamer van volksvertegenwoordigers is, zoals de naam eigenlijk al zegt, een volksvertegenwoordiging. Zij nemen besluiten voor heel België namens het volk. Een veel gehoord idee is dat de samenstelling van de Kamer de samenleving dan ook zo goed mogelijk zou moeten weerspiegelen. Ze zou, gelet op de huidige maatschappij, dus best **divers** moeten zijn. Dit betekent dat er mensen met verschillende kenmerken en achtergronden in de Kamer zouden moeten zitten. Daarbij gaat het dan bijvoorbeeld om gender, leeftijd, taal, opleidingsniveau, herkomst en nog veel andere zaken.

In de praktijk blijkt dat sommige groepen toch beter vertegenwoordigd zijn in de Kamer dan andere. De afspiegeling is nooit perfect.

REGELS OF GEEN REGELS?

De discussie over hoe de Kamer een goede afspiegeling van de bevolking kan zijn, is niet nieuw. Ook de vraag of er speciale regels zouden moeten zijn om dit voor elkaar te krijgen, wordt al lange tijd gesteld.

VROUWELIJKE POLITICI

Zo werden vrouwen sinds 1921 kiesbaar in het Parlement, maar lange tijd bleven vrouwelijke parlementsleden eerder een uitzondering. De Belgische Arbeiderspartij coöpteerde onmiddellijk Marie Spaak-Janson in de Senaat en verkoos met Lucie Dejardin de eerste vrouw in 1929, maar zelfs na invoering van het algemeen stemrecht voor vrouwen bleven vrouwelijke parlementsleden ver in de minderheid.

Daarom werd in 1994 voor alle verkiezingen een quotum of percentage voor personen van hetzelfde geslacht ingevoerd. Kieslijsten konden vanaf dat moment voor maximaal twee derde uit kandidaten van hetzelfde geslacht bestaan.

Sinds 2002 verplicht de Grondwet wetgevers te streven naar gelijke toegang voor vrouwen en mannen tot machtsposities, ook wanneer het gaat om ministers en parlementsleden. Deze verplichting noem je ook wel de pariteitsregel (pariteit = gelijkheid of evenwicht tussen twee groepen).

TAAL

Ook zijn er regels over taal. Kamerleden worden ingedeeld in de Nederlandstalige of Franstalige taalgroep. Dit is gebaseerd op de plaats waar ze verkozen werden (in Nederlands taalgebied → Nederlandse taalgroep. In Frans of Duits taalgebied → Franse taalgroep). Kamerleden uit het Brussels Hoofdstedelijk gewest worden ingedeeld op basis van de taal waarin ze de eed het eerst afleggen.

REGIO

Hoeveel Kamerleden er uit een bepaalde regio (kieskring) komen, hangt af het aantal inwoners van die regio. Daardoor zijn er bijvoorbeeld meer Kamerleden uit Antwerpen dan uit Waals-Brabant.

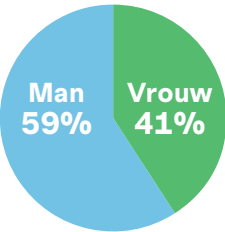
ANDERE KENMERKEN

Voor andere diversiteitskenmerken bestaan er geen regels. Hoeveel mensen met bijvoorbeeld een beperking, een bepaalde leeftijd, een bepaalde levensovertuiging, geaardheid of migratieachtergrond in de Kamer moeten zitten, is dus niet te bepalen aan de hand van wetten of reglementen.

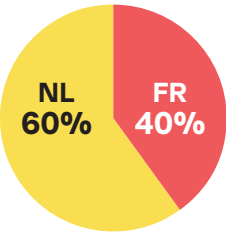
Vind jij dat het Parlement zoveel mogelijk op de samenleving moet lijken? Waarom wel of niet? En kan iemand jou goed vertegenwoordigen als die persoon een heel andere achtergrond heeft dan jij?

HOE DIVERS IS DE KAMER
VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS?

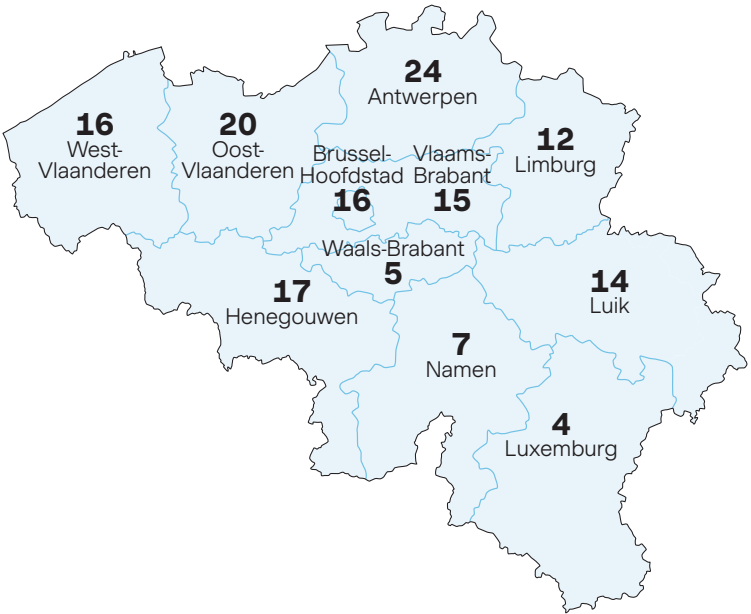
GESLACHT

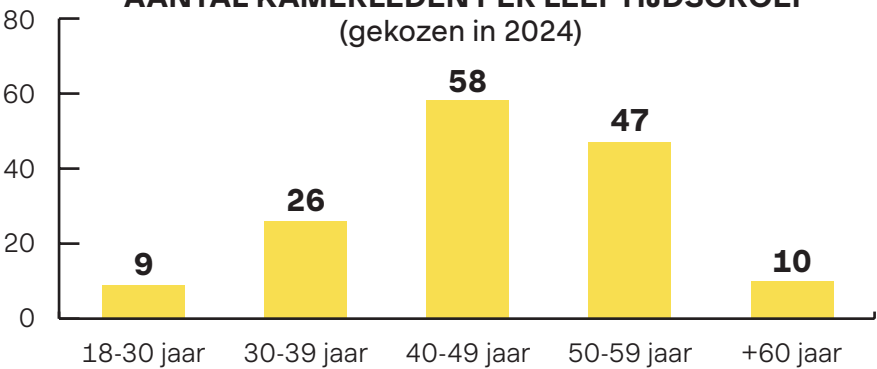
AANTAL LEDEN PER TAALGROEP

VERTEGENWOORDIGERS PER REGIO

AANTAL KAMERLEDEN PER LEEFTIJDGROEP
(gekozen in 2024)

Ongeveer 10% van de kandidaten voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft een migratieachtergrond.

Hoe geraakt men in het Parlement?

1. DE KANDIDAAT MOET AAN BEPAALDE VOORWAARDEN VOLDOEN. MEN MOET:

- Belg zijn
- Genieten van politieke en burgerlijke rechten (geen ernstig misdrijf hebben gepleegd en bij volle verstand zijn)
- 18 jaar zijn
- Gedomiciileerd zijn in België

2. DE KANDIDAAT MAAKT DEEL UIT VAN EEN KIESKRING

België is verdeeld in 11 kieskringen, die overeenkomen met de gebieden van de 10 provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Elke kieskring krijgt een aantal zetels. Dit aantal staat in verhouding tot het bevolkingscijfer. Hoe meer inwoners een kieskring heeft, hoe meer mensen er worden gekozen. Dit cijfer wordt om de 10 jaar opnieuw berekend na een volkstelling. Door aan de verkiezingen in jouw kieskring deel te nemen als kandidaat heb je dus kans om een plaats in het parlement (=een zetel) te behalen.

* Zie definitie in de woordenlijst aan het einde van dit document.

3. DE KANDIDATEN KRIJGEN EEN PLAATS OP EEN KIESLIJST VAN HUN KIESKRING

De zetels worden toegewezen in verhouding tot het aantal behaalde geldige stemmen. Om één of meerdere zetels te verkrijgen moet de partij minstens 5% van het totale aantal stemmen in de kieskring hebben behaald. Dit noemt men de kiesdrempel die als doel heeft een te grote versnippering van het politieke landschap te vermijden.

Opgelet: Men moet niet noodzakelijk op een partijlijst staan om verkozen te geraken. Men kan zich ook als onafhankelijke kandidaat stellen. Met genoeg voorkeursstemmen geraakt men dan verkozen als onafhankelijk kamerlid. Sommige kamerleden worden tijdens de legislatuur onafhankelijk wanneer ze uit hun partij stappen of beslissen geen deel (meer) uit te maken van de fractie.

Er is ook een lijst met "plaatsvervangende" kandidaten waarop je moet stemmen, die opgeroepen kunnen worden om parlementsleden te vervangen die hun ambt moeten verlaten omdat ze minister worden, met pensioen gaan, ziek worden, enz.

4. DE ZETELS WORDEN TOEGEKEND AAN DE KANDIDATEN MET DE MEESTE STEMEN

Als iedere partij weet hoeveel zetels zij in elke kieskring heeft, moeten die zetels verdeeld worden over de individuele kandidaten. Deze verdeling gebeurt volgens een welbepaald systeem.

Voordat het ambt aanvaard wordt, legt de volksvertegenwoordiger de volgende eed af: "Ik zweer de Grondwet na te leven."

De parlementaire week (in de Kamer)

De Kamer bepaalt zelf de agenda afhankelijk van de politieke situatie. Deze tekst geeft echter een idee van de organisatie van een gemiddelde parlementaire week.

MAANDAG:

Op maandagochtend komen normaal gezien de bestuursorganen van de politieke partijen (partijbureaus) samen. Tijdens deze vergaderingen worden de partijstandpunten over regeringsbesluiten of politieke kwesties geformuleerd. Het partijstandpunt is een belangrijk signaal voor de regering, de parlementaire fracties en het publiek.

Op maandag zijn er regelmatig vergaderingen van onderzoekscommissies*, waar deskundigen (artsen, politieagenten, professoren, veldwerkers, enz.) worden gehoord.

DINSDAG:

Op dinsdag komen de parlementaire commissies samen om wetsvoorstellen en wetsontwerpen te bespreken, of om ministers te 'interpelleren': ministers worden dan door de commissieleden aan de tand gevoeld over hun uitvoerend werk. Als het nodig blijkt, komt de Kamer op dinsdag samen in een plenaire* vergadering, maar dat is uitzonderlijk.

* Zie definitie in de woordenlijst aan het einde van dit document.

WOENSDAG:

Op woensdag komt de Conferentie van voorzitters samen. Die bestaat uit de voorzitter en ondervoorzitters van het Parlement, de voorzitter en een lid van elke fractie en een vertegenwoordiger van de regering. De conferentie stelt de agenda op voor de plenaire vergadering, die deze vervolgens goedkeurt. Net als dinsdag is ook woensdag een dag voor commissievergaderingen. Op woensdagmiddag komt het Parlement gewoonlijk om de twee weken samen in plenaire vergadering.

DONDERDAG:

De donderdagochtend is voorbehouden voor fractievergaderingen. De fracties formuleren hun standpunten over politieke kwesties en het parlementair werk. De namiddag is voorbehouden voor de plenaire vergadering.

Voormiddag: vergadering van de fracties. De fracties bepalen hun standpunten over de parlementaire vraagstukken en het parlementair werk. Tussen 14 en 15 uur is er het mondelinge vragenuurtje, waarin de Kamerleden ministers kunnen ondervragen over actuele onderwerpen. Mondelinge vragen worden gevolgd door stemverklaringen van de fracties en stemmingen over wetsvoorstellen, besluiten en moties. Andere parlementaire activiteiten worden tot een minimum beperkt, zodat de parlementsleden aan de stemmingen kunnen deelnemen.

VRIJDAG:

Over het algemeen zijn er op vrijdag geen parlementaire activiteiten, zodat de parlementsleden zich op hun lokale activiteiten kunnen concentreren. Het wordt echter steeds gebruikelijker dat onderzoekscommissies op vrijdag vergaderen.

Hoeveel verdienen politici?

Alle ministers in de Federale regering verdienen hetzelfde basisloon: zo'n € 21.000 bruto per maand. De premier en de vicepremiers ontvangen daarbovenop nog ongeveer € 400 voor hun onkosten.

De Kamervoorzitter verdient sinds oktober 2017 één symbolische euro meer dan premier, om de onafhankelijkheid van die functie te benadrukken. Parlementsleden krijgen een loon van € 8.990,68 bruto per maand.

Bij alle bovenstaande bedragen werd geen rekening gehouden met andere mandaten: die werden er niet bijgeteld. Ook mogen we niet vergeten dat politici, net als wij, belasting betalen over hun inkomen. Deze personenbelasting kan voor hoge inkomens als deze oplopen tot wel 45 tot 50% .

De 50 senatoren van de gefedereerde entiteiten worden betaald door het parlement dat hen benoemt, terwijl de 10 gecoöpteerde senatoren door de Senaat worden betaald.

Hoewel deze lonen dus een pak hoger zijn dan het gemiddelde loon in België (dit ligt op ongeveer €4.000 bruto per maand), hangen ze samen met de verantwoordelijkheid die de politici dragen: ze nemen beslissingen voor het hele land. Ook zorgt het loon ervoor dat ministers en parlementsleden minder makkelijk beïnvloed kunnen worden. Tot slot is de politiek ook een heel onzekere baan, waarbij je weinig jobzekerheid hebt op langere termijn. Met al deze zaken wordt rekening gehouden.

Bronnen: Statbel, forbes.be, dekamer.be en senate.be

Woordenlijst

Kieskring

Het deel van het grondgebied waarin de burgers zijn geregistreerd om te stemmen. De kieskring stemt overeen met de plaats waar zij hun hoofdverblijfplaats hebben.

Coalitie

In België moeten partijen een coalitie vormen om een regering samen te stellen, dat wil zeggen dat ze moeten samengaan ook als ze niet dezelfde ideeën hebben, om een meerderheid te hebben.

Parlementaire commissie

Een groep bestaande uit een kleiner aantal parlementsleden om onderwerpen te bespreken die onder haar bevoegdheid vallen en daarmee verbonden wetsvoorstellen.

Grondwet

De tekst die bepaalt wat België is, hoe het land politiek en administratief wordt georganiseerd en wie er wat doet. De grondwet dateert van 1831 en is sindsdien al zes keer gewijzigd.

Coöpteren

Iemand kiezen voor dezelfde functie als degene die men zelf bekleedt. De senatoren kiezen een deel van hun collega's door voor hen te stemmen.

Gefedereerde entiteiten

In België verwijst deze term naar de parlementen en regeringen van de gemeenschappen en gewesten, dus Vlaanderen, Wallonië, het Brussels Gewest, de Federatie Wallonië-Brussel en de Duitstalige Gemeenschap.

Taalgroep

In het federaal parlement bestaan er twee taalgroepen die de verkozen politici verdelen volgens hun gemeenschap: de Nederlandse en de Franstalige taalgroep. De burgers kiezen parlementsleden in een van die twee groepen afhankelijk van de kieskring waarin zij wonen.

Politieke fractie

De verkozen politici van een of meer partijen kunnen zich verenigen in een politieke fractie. Om een fractie te vormen in de Kamer, zijn vijf verkozenen nodig. In de Senaat zijn dat er maar twee. Die fracties kunnen meer financiering krijgen, meer gewicht in de schaal werpen bij bepaalde beslissingen of zijn beter vertegenwoordigd in organen van het parlement, zoals commissies.

Onderzoeksrechter

De rechter die een onderzoek instelt en kan beslissen om de vrijheden van verdachte personen in te perken: hen gevangennemen, hen af luisteren of hun woning doorzoeken (huiszoeking). De parlementaire onderzoekscommissies hebben dezelfde bevoegdheden.

Belgisch Staatsblad

Het Belgisch Staatsblad is het officiële blad waarin de wetten en andere regelgevende teksten van de Belgische staat worden gepubliceerd.

Officiële digitale publicatie die de wetten en andere regelgevende teksten publiceert. Een wet treedt pas in werking na publicatie in het Staatsblad.

Plenaire vergadering

Een plenaire vergadering is een vergadering waarin alle verkozen politici van een kamer worden uitgenodigd om te debatteren of te stemmen. In de Kamer is er elke donderdag een plenaire vergadering. In de Senaat is er één keer per maand zo'n vergadering, op vrijdag.

Bruto binnenlands product (bbp)

Aanduiding van de totale rijkdom die in een land over een bepaalde periode wordt geproduceerd.

Staatshervorming

Er is sprake van een staatshervorming wanneer belangrijke wijzigingen worden aangebracht aan de grondwet of aan de wetten over de organisatie van het Belgische politieke en administratieve systeem. Tot nu toe zijn er in België al zes staatshervormingen geweest.

Staatssecretaris

Lid van de regering met een lagere status dan een minister, die bevoegd is voor een bepaalde materie. Een staatssecretaris is altijd toegevoegd aan een minister.

Algemeen stemrecht

Het toekennen van het stemrecht aan alle stemgerechtigde burgers, ongeacht geslacht, sociale achtergrond, beroep, enzovoort.

Notities

Handwriting practice area for page 44, featuring 20 horizontal dotted lines.

Handwriting practice area for page 45, featuring 20 horizontal dotted lines.

